

UMOWA NR ZDP/2019

W dniu: ..... 2019 r., w: **Kłodzku** pomiędzy:

Powiat Kłodzki

ul. Okrzei 1

57-300 Kłodzko

NIP: 883-16-80-036

Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku

ul. Objazdowa 20

57-300 Kłodzko

reprezentowanym na podstawie: ..... (stanowiącego załącznik do niniejszej umowy), przez:
..... - ....., zwanym dalej „**Zamawiającym**”

a

z siedzibą: .....,
wpisanym do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej/do rejestru przedsiębiorców pod nr KRS:

....., przez: .....

NIP: ....., REGON: ....., reprezentowanym/ną na podstawie: .....

(odpisu z KRS/pełnomocnictwa/innego dokumentu z którego wynika umocowanie do reprezentowania), (stanowiącego załącznik do niniejszej umowy) przez: ..... - ....., zwanym/zwaną dalej „**Wykonawcą**”,

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr ZDP.2000/AZ/15/2019 na zadanie - „**Remont mostu nad rzeką Białą Łądecką w ciągu drogi powiatowej nr 3229D w Nowym Gierałtowie**”, przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) zawarta zostaje umowa następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania, roboty budowlanej pod nazwą: „**Remont mostu nad rzeką Białą Łądecką w ciągu drogi powiatowej nr 3229D w Nowym Gierałtowie**”, zgodnie:
  - 1) ze złożoną ofertą przetargową;
  - 2) z warunkami wynikającymi z obowiązujących przepisów technicznych i prawa budowlanego;
  - 3) z wymaganiami wynikającymi z obowiązujących Polskich Norm i aprobat technicznych;
  - 4) z zasadami rzetelnej wiedzy technicznej i ustalonymi zwyczajami;
  - 5) z postanowieniami kosztorysu ofertowego, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót (STWiOR);
  - 6) z należyłą starannością oraz pod nadzorem osób posiadających właściwe uprawnienia.
2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane dokumentacją projektową oraz STWiOR roboty budowlane, niezbędne do realizacji przedmiotu umowy.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym.
4. Jeżeli wykonanie robót, o których mowa w ust 3., będzie prowadziło do zwiększenia lub zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy, wykonanie tych robót musi być poprzedzone zmianą umowy. Wynagrodzenie z tytułu realizacji robót będzie ustalone zgodnie z § 19 ust. 9 Umowy.
5. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
6. Roboty budowlane nie objęte niniejszą umową, w szczególności nie ujęte w projekcie budowlanym, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia umowy, a które są konieczne do realizacji przedmiotu umowy, gdy ich wartość nie przekroczy 50% wartości umowy będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie aneksu do umowy, poprzedzonego sporządzeniem protokołu konieczności wykonania tych robót.

7. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji robót zamiennych w stosunku do robot budowlanych opisanych w projekcie budowlanym, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, na zasadach określonych w § 21 Umowy.
8. Inspektor nadzoru inwestorskiego, w związku z robotami budowlanymi, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez:
  - 1) zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego,
  - 2) zmianę kolejności wykonywania robót budowlanych, określonej Harmonogramem rzeczowo-finansowym.
9. W przypadku, gdy rozliczenie zmienionego zakresu robót, o którym mowa w ust. 8. nie będzie możliwe poprzez obmiar wykonanych robót budowlanych, w szczególności:
  - 1) gdy roboty ujęte w projekcie budowlanym lub wykonawczym nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót lub
  - 2) gdy roboty nie ujęte w projekcie wykonawczym nie zostały również ujęte w przedmiarze robót, a ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i ma na celu usunięcie rozbieżności pomiędzy projektem budowlanym a projektem wykonawczym,
  - 3) lub w przypadku konieczności zaniechania robót budowlanych objętych Kosztorysem ofertowym,
- wykonanie przez Wykonawcę zmienionego zakresu robót nastąpi na podstawie Protokołu konieczności.
10. Protokół konieczności jest sporządzany przez Kierownika budowy, akceptowany przez Zamawiającego, i podpisywany przez: Kierownika budowy, Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Wykonawcę.
11. Załącznikiem do protokołu konieczności, stanowiącym jego integralną część, jest protokół z negocjacji dotyczących wyceny robót z Wykonawcą zatwierdzony przez Kierownika budowy i zaakceptowany przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
12. Dochodzenie roszczeń związanych z brakiem akceptacji przez Wykonawcę poleceń Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, o których mowa w ust. 8, protokołu konieczności, o którym mowa w ust. 10. lub protokołu negocjacji, o którym mowa w ust. 11, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji odpowiednio: poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego lub postanowień Protokołu konieczności.

§ 2

Terminy

1. Ostateczny termin realizacji całości przedmiotu umowy - **30 czerwca 2020 r.** Z uwagi na treść ust. 3, wykonanie i zakończenie robót powinno nastąpić do dn. **16 czerwca 2020 r.**
2. Strony ustalają, że dniem wykonania przedmiotu umowy, w tym robót budowlanych jest dzień określony protokołem odbioru końcowego robót, który stanowi wyłączny dokument potwierdzający wykonanie przedmiotu umowy.
3. Wykonawca na piśmie najpóźniej w terminie 14 dni kalendarzowych przed upływem ostatecznego terminu wykonania przedmiotu umowy zgłosi gotowość dokonania odbioru końcowego wykonanych robót. Zamawiający zobowiązuje się najdalej w ciągu 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu robót dokonać odbioru robót.
4. Na podstawie art. 558 Kodeksu Cywilnego strony zgodnie ustalają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady zostaje rozszerzona na okres równy okresowi gwarancji jakości, o której mowa w ust. 5.
5. Wykonawca zobowiązuje się w terminie obowiązywania gwarancji, to jest w terminie ..... miesięcy od dnia odbioru końcowego, usunąć wszystkie ujawnione wady dotyczące realizacji przedmiotu Umowy.
6. Rozpoczęcie realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę nastąpi po dniu przekazania przez Zamawiającego dokumentacji projektowej oraz STWiOR i po protokolarnym przejęciu terenu budowy przez Kierownika budowy.
7. Zamawiający przekaze Wykonawcy teren budowy w całości w terminie 7 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy.
8. W terminie 14 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do Odbioru Końcowego, Wykonawca ma obowiązek przekazania Zamawiającemu dokumentów, których dołączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wymagają przepisy ustawy prawo budowlane.

§ 3

Obowiązki Zamawiającego

1. Zamawiający jest zobowiązany do realizacji Umowy w terminach i na zasadach określonych w Umowie.
2. Przed rozpoczęciem robót Zamawiający prześle bezpłatnie Wykonawcy 1 egzemplarz dokumentacji projektowej i STWiOR w wersji papierowej i/lub elektronicznej.
3. Dokumentacja projektowa i STWiOR stanowią własność Zamawiającego i mogą być wykorzystane wyłącznie w celu wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z przeznaczeniem.
4. Zamawiający jest także zobowiązany do:
  - 1) ustanowienia nadzoru inwestorskiego i nadzoru autorskiego (jeżeli jest wymagany);
  - 2) protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu budowy;
  - 3) dostarczenia Wykonawcy niezbędnej dokumentacji projektowej oraz dokonania jej zmian w zakresie niezbędnym do wykonania Umowy,
  - 4) wyznaczania terminów odbiorów nie przekraczających 14 dni roboczych od dnia powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbiorów,
  - 5) terminowego przystępowania do odbiorów robót budowlanych,
  - 6) terminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy.
5. Zamawiający jest zobowiązany, po zgłoszeniu przez Wykonawcę, w terminach określonych Umową do odbiorów:
  - 1) robót ulegających zakryciu,
  - 2) robót zanikających,
  - 3) częściowych,
  - 4) końcowego całości robót,
  - 5) gwarancyjnych,
  - 6) ostatecznego.
6. Odbiorów robót ulegających zakryciu i zanikających oraz częściowych dokonuje w imieniu Zamawiającego Inspektor nadzoru inwestorskiego.
7. Zamawiający dokona komisyjnego odbioru końcowego robót budowlanych będących przedmiotem Umowy wyznaczając upoważnionych przedstawicieli, przy udziale upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy, przystępując do odbioru w ciągu 14 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę zakończenia robót. Odbiór końcowy zostanie zakończony w ciągu 14 dni roboczych.
8. Zamawiający jest zobowiązany przystępować do odbiorów robót i dokonywać odbiorów robót w terminach wynikających z Umowy.

§ 4

Zarządzanie realizacją Umowy

1. Wykonawca upoważnia do kontaktów z Zamawiającym przy realizacji niniejszej Umowy: ....., telefon: ..... .
2. Zamawiający upoważnia do kontaktów z Wykonawcą przy realizacji niniejszej Umowy: ....., telefon: ..... .
3. Funkcję Inspektorów Nadzoru Inwestorskiego pełnić będzie: ..... nr uprawnień ....., telefon: ..... .
4. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest upoważniony do bieżącej koordynacji robót realizowanych na podstawie umowy, kontroli jakości robót, ich wykonania, do odbioru zgodnie z dokumentacją projektową i STWiOR oraz jest odpowiedzialny za kontrolę obmiarów robót i pełni funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego w rozumieniu ustawy prawo budowlane.
5. Inspektor nadzoru inwestorskiego wypełnia swoje obowiązki wydając polecenia, decyzje, zgody i akceptacje, które są obowiązujące dla Wykonawcy. Wykonawca ma prawo zgłosić Zamawiającemu na piśmie w terminie 3 dni roboczych zastrzeżenia do decyzji i poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego. Zastrzeżenia wraz ze stanowiskiem Inspektora do zastrzeżeń, będą podlegały rozstrzygnięciu przez Zamawiającego.
6. Czynności lub polecenia Inspektora nadzoru inwestorskiego powodujące konieczność zmiany dokumentacji projektowej lub wykonania zwiększonej w stosunku do projektu budowlanego ilości robót lub w inny sposób powodujące wzrost wynagrodzenia Wykonawcy, wymagają uprzednio pisemnego potwierdzenia przez Zamawiającego. Brak pisemnego potwierdzenia Zamawiającego zmian, zwalnia Wykonawcę z obowiązku wykonania poleceń Inspektora

nadzoru inwestorskiego i z odpowiedzialności za ich niewykonanie, z wyjątkiem czynności i poleceń związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, zabezpieczeniem mienia i ochroną ppoż.

7. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany osoby pełniącej funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego.
8. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę.
9. Zmiana osoby pełniącej funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego nie stanowi zmiany Umowy.

§ 5

Narady koordynacyjne

1. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do zwoływania narad koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiającego oraz innych zaproszonych osób.
2. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy.
3. Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
4. Inspektor nadzoru inwestorskiego informuje z 7-dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i zapewnia jej protokołowanie, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
5. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 7 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

§ 6

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca ma obowiązek wykonania przedmiotu Umowy z należytą starannością zgodnie z Umową, Ofertą i Dokumentacją projektową, STWiOR, nienaruszającymi Umowy poleceniami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, zasadami wiedzy technicznej oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na terenie budowy.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe z winy Wykonawcy w związku z wykonywaniem robót budowlanych będących przedmiotem Umowy, chyba że odpowiedzialnym za powstałe szkody jest Zamawiający lub osoba trzecia, za którą Zamawiający ponosi odpowiedzialność.
4. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego udzielenia odpowiedzi na zgłoszone szkody.
5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za jakość wykonywanych robót budowlanych oraz za jakość zastosowanych do robót Materiałów.
6. Wykonawca przed przystąpieniem do robót jest zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu zatwierdzony projekt organizacji ruchu.
7. Wykonawca jest zobowiązany do następujących czynności określonych szczegółowo w postanowieniach Umowy:
  - 1) prowadzenia dokumentacji budowy oraz do wykonania dokumentacji powykonawczej budowy;
  - 2) wskazania Kierownika budowy, posiadającego niezbędne uprawnienia budowlane, zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
  - 3) przekazywania Inspektorowi nadzoru inwestorskiego informacji dotyczących realizacji Umowy oraz umożliwienia mu przeprowadzenia kontroli ich wykonania;
  - 4) wykonywania robót budowlanych oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w tym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych oraz zasadami wiedzy technicznej;
  - 5) stosowania materiałów, technik wykonawczych, sprzętu, metod diagnozowania i kontroli spełniających wymagania techniczne postawione w Dokumentacji projektowej i STWiOR;
  - 6) umożliwienia wstępu na teren budowy wyłącznie osobom upoważnionym przez Zamawiającego lub Wykonawcę;
  - 7) zgłaszania gotowości do odbioru robót i brania udziału w wyznaczonych terminach odbioru robót;

- 8) terminowego usuwania wad, ujawnionych w czasie wykonywania robót lub ujawnionych w czasie odbiorów oraz w czasie obowiązywania rękojmi;
  - 9) utrzymywania porządku na terenie budowy;
  - 10) stosowania się do poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego potwierdzonych wpisem do Dziennika budowy, zgodnych z przepisami prawa i postanowieniami Umowy;
  - 11) angażowania odpowiedniej liczby osób, posiadających niezbędne uprawnienia, wiedzę i doświadczenie do wykonywania powierzonych im robót i innych czynności w ramach wykonania Umowy;
  - 12) dostarczenia materiałów i urządzeń zgodnych z postanowieniami Umowy;
  - 13) zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom, jeżeli Wykonawca dopuszcza Podwykonawców do udziału w realizacji Umowy.
  - 14) sporządzenia na żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego planów organizacji robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy i metod, które zamierza w tym celu przyjąć.
8. Wykonawca jest zobowiązany prowadzić na bieżąco i przechowywać:
- 1) Dziennik budowy,
  - 2) książkę obmiarów,
  - 3) protokoły odbioru robót wraz z dokumentami laboratoryjnymi,
  - 4) pozostałe dokumenty budowy, zgodnie ze STWiOR;
9. Wykonawca jest zobowiązany powiadomić Inspektora nadzoru inwestorskiego o gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu w terminie 3 dni roboczych po ich zakończeniu oraz umożliwić Inspektorowi nadzoru inwestorskiego sprawdzenia każdej roboty zanikającej lub ulegającej zakryciu.
10. W przypadku powierzenia wykonania części zamówienia Podwykonawcom, Wykonawca będzie pełnił funkcję koordynatora Podwykonawców podczas wykonywania robót i usuwania ewentualnych Wad. Wykonawca odpowiada za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy.
11. Od daty Odbioru końcowego (po zakończeniu robót) do wystawienia Protokołu odbioru ostatecznego (po zakończeniu obowiązywania gwarancji), Wykonawcę obciążają koszty usunięcia wad i naprawienia każdej szkody rzeczywistej powstałej w obiekcie, którego dotyczy przedmiot Umowy, i za którą ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych a spowodowanej:
- 1) wadą, która wynika z wykonania w ramach Umowy i tkwiła w obiekcie, którego dotyczy przedmiot Umowy na dzień zakończenia robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy;
  - 2) wypadkiem zaistniałym przed dniem odbioru końcowego, który nie był objęty ryzykiem Zamawiającego lub;
  - 3) czynnościami Wykonawcy na terenie budowy po dniu odbioru końcowego.
12. Wykonawca pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją Umowy.
13. Wykonawca przygotowuje dokumentację powykonawczą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odzwierciedlając i dokumentując stan faktyczny wykonania robót.
14. Dokumentacja powykonawcza kompletowana będzie przez Wykonawcę sukcesywnie wraz z postępem robót oraz Odbiorami robót zanikających i ulegających zakryciu poddawanych Odbiorom częściowym.
15. Dokumentacja powykonawcza będzie udostępniona Zamawiającemu na każde żądanie w trakcie obowiązywania niniejszej Umowy.
16. Skompletowana dokumentacja powykonawcza zostanie przekazana Zamawiającemu w wersji papierowej i elektronicznej w 3 egzemplarzach, najpóźniej w dniu odbioru końcowego.
17. Geodezyjna inwentaryzacja powykonawcza musi być przyjęta i zatwierdzona przez Ośrodek Geodezyjny w Starostwie Powiatowym w Kłodzku

§ 7

Potencjał Wykonawcy

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy, zapewni odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną Ofertą.

2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
3. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci: .....
na zasoby którego w zakresie wiedzy i/lub doświadczenia Wykonawca powoływał się składając Ofertę, celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot umowy w zakresie: .....
W przypadku zaprzestania wykonania umowy przez: .....
z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego.
4. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu umowy.

§ 8

Kierownik budowy

1. Funkcję Kierowników budowy (branża mostowa) pełnić będzie: ..... nr uprawnień ....., telefon .....
2. Zmiana osób pełniących funkcję Kierownika budowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego.
3. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanej osoby będzie spełniać warunki postawione w tym zakresie w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia Umowy.
4. Zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana osoby pełniącej funkcję Kierownika budowy winna być potwierdzona pisemnie.
5. Kierownik budowy ma obowiązek przebywania na Terenie budowy w trakcie wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.

§ 9

Obowiązek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, zmiany dotyczące personelu Wykonawcy

1. Zamawiający na podstawie art. 29 ust. 3a ustawy Pzp wymaga, aby przy realizacji zamówienia Wykonawca zatrudnił, we własnym przedsiębiorstwie lub podwykonawcy, na podstawie umowy o pracę osobę wykonującą czynności:
  - 1) kierowców/operatorów: samochodów ciężarowych, koparek, ładowarek, frezarek, ścinarek poboczy, równiarek do profilowania, walców drogowych, rozkładarek mas bitumicznych, pił mechanicznych, młotów pneumatycznych, zagęszczarek, wiertnic, ubijarek, płyt wibracyjnych, itp.
  - 2) osoby wykonujące roboty ziemne;
  - 3) osoby wykonujące prace związane z montażem barier drogowych;
  - 4) osoby wykonujące prace związane z wykonaniem odwodnienia drogi
  - 5) osoby zajmujące się organizacją ruchu;
  - 6) wykonujące prace rozbiórkowe, zbrojeniowe, fundamentowe, montażowe, brukarskie, malarskie, izolacyjne itp.;
  - 7) osoby plantujące skarpy i korony nasypów;
  - 8) osoby zajmujące się oznakowaniem dróg;
  - 9) osoby czyszczące jezdnie;Wymóg ten nie dotyczy osób kierujących budową i dostawców.
2. Wykonawca zobowiązuje się przekazać Zamawiającemu:
  - 1) w terminie 10 dni roboczych od dnia zawarcia niniejszej umowy oświadczenie, że osoby realizujące przedmiot umowy w zakresie czynności wskazanych w ust. 1 są zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia

- oświadczenia, wskazanie, że wymienione czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby i wymiaru etatu tych osób oraz podpisu osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy.
- 2) w terminie 10 dni roboczych od zawarcia niniejszej umowy, listę pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (ze wskazaniem ich zakresów czynności), przy pomocy których Wykonawca będzie realizował umowę).
3. W przypadku wątpliwości co do prawdziwości złożonego oświadczenia, Zamawiający ma prawo w szczególności do żądania:
- 1) Poświadczonej za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy w/w oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez imion, nazwisk, adresów, nr PESEL pracowników). Informacje takie jak data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;
  - 2) Zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
  - 3) Poświadczonej za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopii dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracownika, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.
4. Jeżeli w trakcie wykonywania robót obiektywnie konieczna będzie zmiana jednej z osób deklarowanych przez Wykonawcę w Ofercie, Wykonawca powiadomi o tym fakcie Inspektora nadzoru inwestorskiego wskazując przyczynę zmiany oraz osobę zastępującą i przedstawiając jej kwalifikacje co najmniej równe kwalifikacjom wymaganych przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia Umowy.
5. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć Inspektorowi nadzoru inwestorskiego propozycje zmian, o których mowa w ust. 4. nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym skierowaniem nowych osób do realizacji Umowy, a w sytuacjach nagłych i nieprzewidzianych, kiedy dochowanie terminu wskazanego w zdaniu poprzedzającym nie jest możliwe - w najkrótszym możliwym terminie. Przerwa w wykonywaniu Umowy wynikająca z braku personelu Wykonawcy będzie traktowana jako przyczyna leżąca po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do przedłużenia Terminu zakończenia robót.
6. Zmiana osób, o których mowa w ust. 4, wymaga zatwierdzenia przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. Inspektor podejmuje decyzję w sprawie zamiany nie później niż w terminie 5 dni roboczych od daty otrzymania przez niego propozycji zmian o których mowa w ust. 5.
7. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, żeby Kierownik budowy oraz kierownicy robót branżowych fizycznie przebywali i wykonywali swoje obowiązki na terenie budowy.
8. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby osoby zaangażowane do wykonania robót nosiły na Terenie budowy oznaczenia identyfikujące podmioty, które je zaangażowały.
9. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń albo do wystąpienia do Wykonawcy z żądaniem usunięcia określonej osoby, spośród personelu Wykonawcy lub jego Podwykonawcy, która pomimo udzielonego jej pisemnego upomnienia:
- 1) uporczywie wykazuje rażąco brak staranności,
  - 2) wykonuje swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
  - 3) nie stosuje się do postanowień Umowy lub
  - 4) stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp oraz przepisy ppoż.

§ 10

Podwykonawcy

1. Wykonawca wykona własnymi siłami następujące roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy: .....
..... a Podwykonawcom powierzy wykonanie następujących robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy:.....
2. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy nie stanowi zmiany Umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację Umowy o podwykonawstwo.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
4. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - 1) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - 2) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - 3) wypłata wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy za wykonane przez nich roboty budowlane będące przedmiotem Umowy, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w Umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych robót wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
  - 4) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, STWiORB, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,
  - 5) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - 6) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca musi wykazać się posiadaniem wiedzy i doświadczenia odpowiadających, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją Umowy; dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części Umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wykazy personelem i sprzętem oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca w celu realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo będą stanowiły załącznik do tej umowy,
  - 7) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego pisemne żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo.
5. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy, od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
6. Zawarcie Umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji Umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
7. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu, za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego, projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są ro-

- boty budowlane, wraz z zestawieniem ilości robót i ich wyceną nawiązującą do cen jednostkowych przedstawionych w Ofercie Wykonawcy, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie Umowy o podwykonawstwo lub ze wskazaniem tej części dokumentacji, nie później niż 14 dni przed jej zawarciem, a w przypadku projektu umowy przedkładanego przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, wraz ze zgodą Wykonawcy na zawarcie Umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
8. Projekt Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń. Za dzień przedłożenia projektu przez Wykonawcę uznaje się dzień przedłożenia projektu Inspektorowi nadzoru inwestorskiego na zasadach określonych w ust. 7.
  9. Zamawiający zgłosi w terminie określonym w ust. 8 pisemne zastrzeżenia do projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
    - 1) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących Umowy o podwykonawstwo, określonych w ust. 4, przy czym, Zamawiający może odstąpić od żądania załączników do Umowy o podwykonawstwo, o których mowa w ust. 4 pkt 6)
    - 2) niezłączenia do projektu zestawień, dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 7,
    - 3) gdy przedmiot Umowy o podwykonawstwo obejmuje realizację przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w całości lub w części kluczowej części przedmiotu Umowy, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której Umowa o podwykonawstwo ma być realizowana przez ..... (*podmiot trzeci*), na zasoby którego Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu,
    - 4) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez Podwykonawcę;
    - 5) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy przez Zamawiającego,
    - 6) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany Umową dla tych robót,
    - 7) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie Umowy.
  10. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo w terminie określonym w ust. 9 Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt Umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.
  11. Po akceptacji projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej Umowy, jednakże nie później niż na 3 dni przed dniem skierowania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
  12. Zamawiający zgłosi Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy pisemny sprzeciw do przedłożonej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od jej przedłożenia w przypadkach określonych w ust. 10.
  13. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przedłożenia kopii tej umowy nie zgłosi do niej na piśmie sprzeciwu.
  14. Wykonawca, Podwykonawca, lub dalszy Podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu Umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem Umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 19 ust. 1, oraz Umów o

- podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający temu obowiązkowi, przy czym wyłączenie to nie dotyczy Umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł.
15. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
  16. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z Terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
  17. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią Umowy z podwykonawstwem odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
  18. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego Umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w ust. 7 - 13.
  19. Do zmian istotnych postanowień Umów o podwykonawstwo, innych niż określone w ust.17, stosuje się zasady określone w ust. 7 - 13.
  20. W przypadku zawarcia Umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
  21. Zamawiający, po uprzednim pisemnym wezwaniu do zaprzestania naruszeń, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu Umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych Umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na pisemne żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z Terenu budowy, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na Terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej Umowy.
  22. W przypadku, gdy projekt Umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany Umowy o podwykonawstwo, a także Umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii Umowy o podwykonawstwo - tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

§ 11

Siła wyższa

1. Jeżeli którakolwiek ze Stron stwierdzi, że Umowa nie może być realizowana z powodu działania Siły wyższej lub z powodu następstw działania Siły wyższej, niezwłocznie powiadomi o tym na piśmie drugą Stronę.
2. W przypadku wystąpienia Siły wyższej lub jej następstw definitywnie uniemożliwiających kontynuację wykonywania robót budowlanych zgodnie z Umową, Wykonawca niezwłocznie wstrzyma roboty a Zamawiający będzie zobowiązany do zapłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia stosownie do stanu zaawansowania robót budowlanych, potwierdzonego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego

§ 12

Procedury bezpieczeństwa

1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na Terenie budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.

§ 13

Organizacja ruchu na placu budowy (jeżeli jest wymagana)

1. Wykonawca jest zobowiązany do wprowadzenia organizacji ruchu na czas prowadzenia robót zgodnie z zatwierdzonym projektem czasowej organizacji ruchu oraz do jej całkowitej likwidacji wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu robót.
2. Organizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu wykonanej zgodnie z Dokumentacją projektową i STWiOR.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie: miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym i wykonanych objazdów oraz za ich utrzymanie w należyтым stanie przez cały czas wykonywania robót.

§ 14

Zabezpieczenie dróg i obiektów inżynierskich

1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na Teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub Podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na Teren budowy i z Terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

§ 15

Zawiadamianie o szczególnych zdarzeniach

1. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, nie przewidziane Dokumentacją projektową, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Inspektora nadzoru inwestorskiego.
2. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco informować Inspektora nadzoru inwestorskiego o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją Umowy, które mogą mieć wpływ w szczególności na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy lub na Termin zakończenia robót.
3. Nie później niż w terminie **7** dni roboczych od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1 lub przekazania informacji, której mowa w ust. 2, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu ocenę ich wpływu na Termin wykonania robót oraz przedstawi wycenę robót budowlanych wynikających z wystąpienia tych okoliczności.
4. Wykonawca opracuje i przedstawi Inspektorowi nadzoru inwestorskiego do akceptacji propozycje dotyczące uniknięcia lub zmniejszenia wpływu takiego wydarzenia lub okoliczności na wykonanie Umowy.
5. Jeśli wystąpienie szczególnych zdarzeń, o których mowa w ust. 1, które nie powstały z winy Wykonawcy i nie są skutkiem działania Siły wyższej, powoduje opóźnienie w wykonaniu Umowy skutkujące brakiem możliwości dotrzymania Terminu zakończenia robót przewidzianych dla danego etapu robót lub skutkuje poniesieniem przez Wykonawcę dodatkowych kosztów, Zamawiający jest uprawniony do przedłużenia Terminu zakończenia robót i do zwrotu Kosztów poniesionych wskutek zaistnienia tych okoliczności.

§ 16

Ochrona środowiska

1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych Wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na Terenie budowy i wokół Terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany do postępowania zgodnie z ostateczną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia wydaną przez właściwy organ.
3. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z Terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
4. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z Terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992 - „ustawa o odpadach”).

- Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
- Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.
- Materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez Zamawiającego.
- Odzyski materiałów i surowców, nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność Zamawiającego i po oczyszczeniu Wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, na miejsce wskazane przez Zamawiającego.
- Rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek Wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.

§ 17

Usuwanie nieprawidłowości i Wad stwierdzonych w czasie robót

- W przypadku stwierdzenia przez Inspektora nadzoru inwestorskiego wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę Wad w robotach budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do pisemnego żądania w imieniu Zamawiającego usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub Wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub Wad ponosi Wykonawca.
- Jeżeli dla ustalenia wystąpienia Wad i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy.
- Jeżeli Wykonawca nie usunie Wady w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 1., Zamawiający może zlecić usunięcie Wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

§ 18

Odbiory

- Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty budowlanej bez uprzedniej zgody Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca, ma obowiązek umożliwić Inspektorowi nadzoru inwestorskiego sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.
- Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu wpisem do Dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości Inspektora nadzoru inwestorskiego.
- Inspektor nadzoru inwestorskiego dokonuje odbioru zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających i ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 7 od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót Protokołem odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz wpisem do Dziennika budowy.
- Jeżeli Inspektor nadzoru inwestorskiego uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie określonym w ust. 3.
- W przypadku niezgłoszenia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.
- Odbiór częściowy jest dokonywany w trakcie trwania robót budowlanych na potrzeby fakturowania w oparciu o kwotowe zaawansowanie prac objętych umową.
- Wykonawca po wykonaniu części robót budowlanych, których wartość wyniesie nie więcej niż: 251.600,00 zł brutto, zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru części robót poprzez odpowiedni wpis do Dziennika budowy, powiadamia o gotowości do odbioru Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz przedstawia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumenty rozliczeniowe.

8. Dokonanie Odbioru częściowego następuje Protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę, i akceptowanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, wykazu robót wykonanych częściowo, w terminie 7 dni roboczych licząc od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru.
9. Odbiór częściowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
10. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości Robót budowlanych składających się na przedmiot Umowy, na podstawie oświadczenia Kierownika budowy wpisanego do Dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru. Inspektor Nadzoru inwestorskiego potwierdzenia wykonanie całości robót budowlanych w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania w/w wpisu w dzienniku budowy.
11. Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego wpisem do Dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
12. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: Dziennik budowy, zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych i odbiorów częściowych, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz dokumentację powykonawczą ze wszystkimi zamianami dokonanymi w toku budowy.
13. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
14. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
15. Przystąpienie do Odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych od dnia zgłoszenia robót do odbioru wpisem do Dziennika budowy.
16. Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. Podpisany protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń stron
17. Jeżeli w toku czynności Odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych Wad, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu Umowy, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, Zamawiający może przerwać Odbiór końcowy, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia Wad lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniający złożoność techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności Odbioru końcowego.
18. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych Wad przedmiotu umowy, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia Wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wad w terminie lub w sposób ustalony w Protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
19. Za dzień faktycznego odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli stron umowy Protokołu odbioru końcowego robót.
20. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych Wad gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.
21. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości.
22. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.

23. Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego, i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy, w tym Kierownika budowy.
24. Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest Protokołem odbioru usunięcia Wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich Wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji. Odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie okresu gwarancji jakości.
25. Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich Wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych Wad i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
26. Z Odbioru ostatecznego sporządza się przed upływem okresu rękojmi lub gwarancji Protokół odbioru ostatecznego.
27. Jeżeli podczas Odbioru ostatecznego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie Wady, o których mowa w ust. 21, co skutkuje niemożliwością użytkowania obiektu, którego dotyczą roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy, Zamawiający przerywa Odbiór ostateczny zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji (*i ewentualnie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o okres przedłużenia gwarancji*). Zamawiający wyznacza termin Odbioru ostatecznego, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć Wady.

§ 19

Wynagrodzenie i warunki płatności

1. Wynagrodzenie Wykonawcy ustalone zostanie kosztorysem powykonawczym na podstawie ilości rzeczywiście wykonanych i odebranych robót przemnożonych przez ceny jednostkowe z kosztorysu ofertowego stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej umowy, przy czym nie może ono przekroczyć kwoty: netto ..... zł
(słownie: ..... zł .../100),
wraz z podatkiem 23 % VAT w wysokości ..... zł
(słownie: ..... zł .../100),
co łącznie stanowi kwotę brutto w wysokości ..... zł
(słownie: ..... zł .../100),
wynikającej z oferty (formularz ofertowy), która stanowi załącznik nr 2 do niniejszej umowy.
2. Rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy dokonane będzie na podstawie dwóch faktur VAT:
  - a) pierwszą fakturę - częściową - na kwotę nie większą niż: 251.600,00 zł brutto, Wykonawca wystawi nie później jak do dn. 09.12.2019 r., po dokonaniu odbioru częściowego robót, złożeniu kompletu dokumentów rozliczeniowych nie zawierających błędów i podpisaniu protokołu odbioru częściowego przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego.
  - b) drugą fakturę - końcową - Wykonawca wystawi po zakończeniu realizacji prac i odebraniu całego przedmiotu umowy, złożeniu kompletu dokumentów rozliczeniowych nie zawierających błędów i podpisaniu protokołu odbioru końcowego przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego.za wyjątkiem zaistnienia sytuacji, o której mowa § 21 ust. 2 pkt. 3.
3. Rozliczenie częściowe:
  - 1) W celu dokonania rozliczenia częściowego, Wykonawca, po dokonaniu odbioru częściowego, przedstawia Zamawiającemu oraz Inspektorowi nadzoru inwestorskiego zestawienie wartości wykonanych robót budowlanych, pomniejszone o udzielone zaliczki i zsumowane kwoty poprzednio zafakturowane z uwzględnieniem potrąceń.
  - 2) Zestawienie wartości wykonanych robót stanowi iloczyn ilości wykonanych, odebranych, obmierzonych i ujętych w księdze obmiaru robót oraz odpowiadających im cen jednostkowych ujętych w odpowiednich pozycjach kosztorysu ofertowego albo zgodnie z postanowieniem zawartym w § 19 ust. 12
  - 3) Inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdza zakres i wartości wykonanych robót, dokonuje ewentualnych korekt przedłożonych zestawień, o których mowa w pkt 2 oraz potwierdza kwoty należne do zapłaty Wykonawcy w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania zestawień, jednocześnie przekazuje Zamawiającemu informację na temat zaakceptowanego rozliczenia okresowego potwierdzającą należną Wykonawcy kwotę wynagrodzenia.
  - 4) Zamawiający po otrzymaniu informacji o której mowa w pkt 3 oraz po dokonaniu ewentualnych korekt, w ciągu 7 dni roboczych zatwierdza kwotę należną do zapłaty.

- 5) Po zatwierdzeniu przez Zamawiającego zakresu i wartości wykonanych robót, Wykonawca wystawia fakturę VAT częściową za wykonanie ww. prac
4. Rozliczenie końcowe:
- 1) W celu dokonania rozliczenia końcowego, Wykonawca, z wnioskiem o odbiór końcowy, przedstawia Zamawiającemu oraz Inspektorowi nadzoru inwestorskiego szczegółowe rozliczenie wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy
  - 2) Inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdza zakres i wartości wykonanych robót, i potwierdza kwotę należną do zapłaty Wykonawcy w ciągu 7 dni roboczych od daty otrzymania szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy, jednocześnie przekazuje Zamawiającemu informację na temat zaakceptowanego rozliczenia potwierdzającego należną Wykonawcy kwotę wynagrodzenia.
  - 3) Inspektor nadzoru inwestorskiego wzywa Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do jego prawidłowości
  - 4) Wykonawca składa wyjaśnienia i uzupełnienia, o których mowa w pkt 3 oraz dokonuje korekt rozliczenia wynagrodzenia, uzgodnionych z Inspektorem nadzoru inwestorskiego.
  - 5) Jeżeli rozliczenie końcowe przedstawione przez Wykonawcę po korektach, o których mowa w pkt 4 będzie nadal nieprawidłowe, Zamawiający ustali wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy
  - 6) Zamawiający po otrzymaniu informacji o której mowa w pkt 2 oraz po dokonaniu ewentualnych korekt, w ciągu 7 dni roboczych zatwierdza kwotę należną do zapłaty.
  - 7) Po zatwierdzeniu przez Zamawiającego zakresu i wartości wykonanych robót, Wykonawca wystawia fakturę VAT końcową za wykonanie przedmiotu umowy. Faktura wystawiana jest na kwotę ustaloną w ww. rozliczeniu, pomniejszoną o kwoty poprzednio zafakturowane na podstawie faktur częściowych, za wyjątkiem zaistnienia sytuacji, o której mowa § 22 ust. 2 pkt 3.
5. Płatność za wykonane na podstawie Umowy roboty budowlane dokonywana jest powykonawczo, na podstawie Protokołu odbioru robót, w terminie określonym Umową, na podstawie wystawionej faktury VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego na zestawieniach wartości ukończonych robót, zgodnie z Protokołami odbioru robót.
6. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie Umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
7. Wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące w Polsce podatki, łącznie z VAT oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonywaniem robót.
8. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na konto bankowe Wykonawcy, lub odpowiednio Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy, wskazane przez Wykonawcę, lub odpowiednio przez Podwykonawcę i dalszego Podwykonawcę, na podstawie rachunku lub faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę, przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, z uwzględnieniem następujących danych:
Nabywca: Powiat Kłodzki, ul. S. Okrzei 1, 57-300 Kłodzko, NIP: 883-16-80-036
Odbiorca: Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku, ul. Objazdowa 20, 57-300 Kłodzko
w terminie 30 dni od daty jej doręczenia na w/w adres Odbiorcy wraz z protokołem odbioru.
9. Należność z tytułu faktury będzie płatna przez Zamawiającego przelewem na niżej podane konto Wykonawcy:
– bank: .....
– nr rachunku .....
- Wykonawca niezwłocznie powiadomi Zamawiającego o zmianie w/w danych. Zmiana taka wymaga każdorazowo sporządzenia aneksu do Umowy.
10. Wynagrodzenie należne Wykonawcy zostanie ustalone z zastosowaniem stawki VAT obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego. Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w tym zakresie nie stanowi zmiany Umowy.
11. Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie robót budowlanych, o których mowa w § 1 ust. 3. zostanie ustalone z zastosowaniem następujących zasad:
1) jeżeli roboty wynikające z § 1 ust. 3 Umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w Kosztorysie ofertowym, ale jest możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie ceny jednostkowej z Kosztorysu ofertowego poprzez interpolację, Wykonawca jest zobowiązany do wyliczenia ceny taką metodą i przedłożenia wyliczenia Inspektorowi nadzoru

inwestorskiego oraz Zamawiającemu,

- 2) jeżeli nie można wycenić robót, wynikających z § 1 ust. 3 z zastosowaniem metody, o której mowa w ust. 9 pkt 1), Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Inspektora nadzoru inwestorskiego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych dla województwa, w którym roboty są wykonywane, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana.
12. Wykonawca dokona wyliczeń, o których mowa w ust. 9 oraz przedstawi Zamawiającemu za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego do zatwierdzenia wysokość wynagrodzenia za roboty, o których mowa w § 1 ust. 3. Umowy przed rozpoczęciem tych robót.
13. Jeżeli kalkulacja przedłożona przez Wykonawcę do zatwierdzenia Zamawiającemu będzie wykonana niezgodnie z zasadami określonymi w ust. 9, Zamawiający wprowadzi korektę kalkulacji, stosując zasady określone w ust. 9
14. Płatności są realizowane, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego w zestawieniach wartości wykonanych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.
15. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców lub inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców wynikających z Umów o podwykonawstwo. Kopia Umowy o podwykonawstwo wraz z załączonymi do niej dokumentami stanowi załącznik do Umowy.
16. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego Umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
17. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
18. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 15., podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty lub
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy,
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
19. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w ust. 14, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą VAT lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w ust. 15. uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty.
20. Równowartość kwoty zapłaconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
21. Podstawą wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, będzie wystawiony przez Wykonawcę: rachunek lub faktura VAT, o których mowa w ust. 6, przedstawione Zamawiającemu wraz:

- 1) z protokołem odbioru częściowego/końcowego robót, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, lub do którego będą załączone protokoły odbioru części robót wykonanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w ramach odbieranego etapu robót
  - 2) z kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
  - 3) z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności albo ze sporządzonymi oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o nie zaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez Podwykonawców,
  - 4) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przed dniem Odbioru częściowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców nie były jeszcze wymagalne - wraz z oświadczeniami Podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
22. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w ust. 19, Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 19, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
  23. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z wnioskami o płatność.
  24. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 15 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag o których mowa w ust. 15, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
  25. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 15 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w ust. 15, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.
  26. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub Podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
  27. Bezpośrednia płatność dokonywana przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego Umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub Umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
  28. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
  29. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia pisemnego potwierdzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
  30. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do

podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania Zamawiającego względem Wykonawcy.

31. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z Umowy. W przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi Umową o podwykonawstwo a cenami jednostkowymi określonymi Umową Zamawiający uzna i wypłaci Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych Umową.
32. W przypadku, gdy Podwykonawcy lub dalsi Podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od Zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wystawili żadnych rachunków lub faktur VAT w danym okresie rozliczeniowym, i Wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury VAT lub rachunku zostanie wypłacona przez Zamawiającego Wykonawcy.
33. Do rachunku lub faktury VAT końcowej za wykonanie przedmiotu Umowy Wykonawca dołączy oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o pełnym zafakturowaniu lub przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z Umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową.
34. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z Umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
35. W przypadku Wykonawcy będącego Konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 32, występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków Konsorcjum, zgodnie z posiadanym pełnomocnictwem.
36. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 32 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich Podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
37. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

§ 20

Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę, w tym usunięcia Wad, w szczególności roszczeń Zamawiającego wobec Wykonawcy o zapłatę kar umownych.
2. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny ofertowej brutto, tj. kwotę: ..... zł
(słownie: .....zł .../100)
3. W dniu podpisania umowy Wykonawca wniósł ustaloną w ust. 2 kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie .....
4. Beneficjentem Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy jest Zamawiający.
5. Koszty Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy ponosi Wykonawca.
6. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania Umowy oraz w okresie rękojmi za Wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą Zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
7. Kwota w wysokości: ..... zł (słownie: ..... /100) stanowiąca 70% Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia Odbioru końcowego robót.

8. Kwota pozostawiona na Zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękopisami za Wady fizyczne, wynosząca 30% wartości Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. .... zł (słownie:.....
...../100), zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu.
9. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy Zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach PZP, pod warunkiem, że zmiana formy Zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
10. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji Zamawiającego i zachowuje swoją ważność na czas określony w Umowie.
11. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi Wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w ust. 7 i ust. 8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego Zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
12. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakkolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.
13. Jeżeli okres ważności Zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, Wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 30 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego Zabezpieczenia.
14. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w ust. 13 nie przedłoży Zamawiającemu nowego Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający będzie uprawniony do zrealizowania dotychczasowego Zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiewać będzie dotychczasowe Zabezpieczenie.
15. Zamawiający zwróci Wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji Zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez Wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części Zabezpieczenia.

§ 21

Zmiana Umowy

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy mogą być dokonywane wyłącznie w formie pisemnej sporządzonego aneksu podpisanego przez obie strony.
2. Zmiana umowy może być dokonana w przypadku zmian nieistotnych w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy lub w przypadku okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, a w szczególności:
  - 1) dopuszczalna jest zmiana terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót, w następujących sytuacjach:
    - a) jeżeli przyczyny, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian Dokumentacji projektowej w zakresie, w jakim ww. okoliczności miały lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
    - b) gdy wystąpią niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prawidłowe wykonanie robót, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonej: Umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
    - c) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej, oraz udzielenia zamówień dodatkowych, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu Umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
    - d) wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy admini-

- stracji państwowej, samorządowej, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
- e) gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - f) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - g) jeżeli w wyniku przedłużającej się procedury o udzielenie zamówienia, zagrożony jest umowny termin zakończenia robót, przesunięcie terminu nastąpi o okres niezbędny do prawidłowego zrealizowania robót budowlanych będących przedmiotem umowy;
  - h) wystąpienia Siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.
- 2) dopuszczalna jest zmiana w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy w następujących sytuacjach:
- a) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w Dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych Wad tej Dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - b) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w Dokumentacji projektowej zmian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego, wynikających z art. 36a ust. 1 ustawy Prawo Budowlane,
  - c) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - d) wystąpienia warunków Terenu budowy odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,
  - e) konieczności zrealizowania przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
  - f) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - g) wystąpienia Siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.
- 3) dopuszczalna jest zmiana umowy polegająca na zmianie sposobu rozliczania z Wykonawcą w przypadku, gdy termin wykonania robót budowlanych przedłuży się na kolejny rok budżetowy. Wówczas płatność końcowa zostanie zastąpiona płatnością częściową, gdzie pierwsza płatność zostanie dokonana pod koniec bieżącego roku budżetowego po odbiorze częściowym robót, a płatność końcowa zostanie dokonana po odbiorze końcowym robót.
- 4) dopuszczalna jest zmiana umowy polegająca na zmianie danych Wykonawcy bez zmiany samego Wykonawcy (np. zmiana siedziby, adresu);
- 5) dopuszczalna jest zmiana Wykonawcy - tylko i wyłącznie w przypadku sukcesji generalnej, przekształcenia, dziedziczenia spółek handlowych zgodnie z KSH, sukcesji z mocy prawa;
- 6) dopuszczalna jest zmiana kierownika budowy/kierownika robót zgoda może zostać udzielona, pod warunkiem zapewnienia przez Wykonawcę nowego kierownika budowy, który posiada kwalifikacje zgodne z wymaganiami określonymi w SIWZ;
- 7) dopuszczalna jest zmiana zakresu robót i wynagrodzenia, jeżeli wystąpią okoliczności powodujące zmniejszenie zakresu przedmiotu zamówienia; w umowie zostaną wprowadzone zmiany dotyczące wynagrodzenia Wykonawcy;

- 8) dopuszczalna jest zmiana zakresu robót i wynagrodzenia, jeżeli wystąpią okoliczności powodujące zwiększenie zakresu przedmiotu zamówienia, tj. konieczność wykonania dodatkowych robót budowlanych, nieobjętych zamówieniem podstawowym, których Zamawiający działając z należytą starannością nie mógł przewidzieć, a których wykonanie stało się niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, o których mowa w § 1 ust. 6;
  - 9) dopuszczalna jest możliwość zadeklarowania przez Wykonawcę realizacji zamówienia przy pomocy podwykonawców i/lub zmiany zakresu robót, które Wykonawca powierzy Podwykonawcą;
  - 10) dopuszczalna jest zmiana danych, które mogą wpływać na wystawianie i obieg faktur, oraz ich księgowanie i rozliczanie dla celów podatkowych, takich jak nazwa firmy, numer konta, numer NIP.
3. Jeżeli Wykonawca uważa się za uprawnionego do przedłużenia Terminu zakończenia robót na podstawie ust. 2 pkt. 1 Umowy, zmiany Umowy w zakresie Materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy na podstawie ust. 2 pkt. 2 lub zmiany Umowy na innej podstawie wskazanej w niniejszej Umowie, zobowiązany jest do przekazania Inspektorowi nadzoru inwestorskiego wniosku dotyczącego zmiany Umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany.
  4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 powinien zostać przekazany niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia, w którym Wykonawca dowiedział się, lub powinien dowiedzieć się o danym zdarzeniu lub okolicznościach.
  5. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, wszelkich innych dokumentów wymaganych Umową i informacji uzasadniających żądanie zmiany Umowy, stosowanie do zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę żądania zmiany.
  6. Wykonawca zobowiązany jest do bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na Terenie budowy lub w innym miejscu wskazanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
  7. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3 Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony, bez dokonywania oceny jego zasadności, do kontroli dokumentacji, o której mowa w ust. 5 i wydania Wykonawcy polecenia prowadzenia dalszej dokumentacji bieżącej uzasadniającej żądanie zmiany.
  8. Wykonawca jest zobowiązany do okazania do wglądu Inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumentacji, o której mowa w ust. 6 i przedłożenia na żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego jej kopii.
  9. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, Inspektor nadzoru inwestorskiego zobowiązany jest do pisemnego ustosunkowania się do zgłoszonego żądania zmiany Umowy, i odpowiednio propozycji wyceny robót, i przekazania go Zamawiającemu wraz z uzasadnieniem, zarówno w przypadku odmowy, jak i akceptacji żądania zmiany.
  10. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania żądania zmiany, zaopiniowanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany.
  11. Wszelkie zmiany Umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu Umowy, pod rygorem nieważności.

§ 22

Odstąpienie od Umowy przez Zamawiającego

1. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez niego wiedzy o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, jeżeli Wykonawca:
  - 1) z przyczyn zawnionych nie wykonuje Umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - 2) bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót na okres dłuższy niż 30 dni robocze i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 14 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania,
  - 3) z przyczyn zawnionych nie przystąpił do odbioru Terenu budowy albo nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłoce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie Terminu zakończenia robót,

- 4) nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego Programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień,
  - 5) podzleca całość robót lub dokonuje cesji Umowy, jej części bez zgody Zamawiającego,
  - 6) podzleca jakąkolwiek część przedmiotu Umowy, co do której Zamawiający nałożył obowiązek wykonania przez Wykonawcę własnymi siłami, z zastrzeżeniem podzlecenia ..... (*podmiot trzeci*);
2. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach; w tym przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
  3. Wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w Umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy.
  4. Odstąpienie od Umowy następuje za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Wykonawcy za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Wykonawcę.

§ 23

Odstąpienie od Umowy przez Wykonawcę

1. Wykonawca będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia pozyskania wiedzy o powstaniu okoliczności uzasadniającej odstąpienie, w przypadku, gdy:
  - 1) zwłoka Zamawiającego w przekazaniu Dokumentacji projektowej lub Terenu budowy, przekracza 30 dni;
  - 2) zwłoka Zamawiającego w podpisaniu protokołu odbioru przekracza 21 dni;
  - 3) na skutek polecenia Zamawiającego przerwa lub opóźnienie w wykonywaniu robót trwa dłużej niż 60 dni.
2. Odstąpienie od Umowy następuje za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Zamawiającego za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Zamawiającego.

§ 24

Obowiązki Wykonawcy i Zamawiającego w związku z odstąpieniem od Umowy

1. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego, Wykonawca ma obowiązek:
  - 1) natychmiast wstrzymać wykonywanie robót, poza mającymi na celu ochronę życia i własności, i zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym oraz zabezpieczyć Teren budowy i opuścić go najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
  - 2) przekazać znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, w tym należące do Zamawiającego, urządzenia, materiały i inne prace, za które Wykonawca otrzymał płatność oraz inną, sporządzoną przez niego lub na jego rzecz, Dokumentację projektową, najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
2. W terminie 14 dni od daty odstąpienia od Umowy, Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających. W przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru, Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronny.
3. Wykonawca niezwłocznie, a najpóźniej w terminie do 14 dni od dnia zawiadomienia o odstąpieniu od Umowy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, usunie z Terenu budowy urządzenia Zaplecza budowy przez niego dostarczone lub wniesione materiały i urządzenia, niestanowiące własności Zamawiającego lub ustali zasady przekazania tego majątku Zamawiającemu.
4. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego, Zamawiający zobowiązany jest do dokonania w terminie 14 do odbioru robót przerwanych i zabezpieczających oraz przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór Terenu budowy.
5. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zorganizować usunięcie sprzętu i robót tymczasowych na swój koszt i ryzyko. W przypadku niewypełnienia przez Wykonawcę powyższego obowiązku, Zamawiający uprawniony jest do usunięcia sprzętu i robót tymczasowych na koszt i ryzyko Wykonawcy.

6. Wykonawca ma obowiązek zastosowania się do zawartych w oświadczeniu o odstąpieniu poleceń Zamawiającego dotyczących ochrony własności lub bezpieczeństwa robót

§ 25

Rozliczenia w związku z odstąpieniem od Umowy

1. W terminie 14 dni od dnia odstąpienia od Umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego, sporządzi szczegółowy protokół odbioru robót przerwanych i robót zabezpieczających według stanu na dzień odstąpienia, który stanowi podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktury lub rachunku.
2. Wykonawca zobowiązany jest do dokonania i dostarczenia Zamawiającemu inwentaryzacji robót według stanu na dzień odstąpienia.
3. Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez niego do realizacji innych robót nieobjętych Umową, jeżeli odstąpienie nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy w celu zwrotu kosztów ich nabycia.
4. Szczegółowy protokół robót odbioru robót przerwanych i robót zabezpieczających w toku, inwentaryzacja robót i wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, stanowią podstawę do wystawienia przez Wykonawcę odpowiedniej faktury VAT lub rachunku.
5. Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie za roboty wykonane do dnia odstąpienia według cen na dzień odstąpienia, pomniejszone o roszczenia Zamawiającego z tytułu kar umownych oraz ewentualne roszczenia o obniżenie ceny na podstawie rękojmi i gwarancji lub inne roszczenia odszkodowawcze oraz pokryje koszty za zakupione materiały i urządzenia nienadające się do wbudowania w inny obiekt.
6. Koszty dodatkowe poniesione na zabezpieczenie robót i Terenu budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od Umowy ponosi Strona, która jest winna odstąpienia od Umowy.

§ 26

Kary Umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - 1) za zwłokę Wykonawcy w stosunku do terminu zakończenia robót w wysokości 0,02 % należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jaki upłynie pomiędzy terminem zakończenia robót a faktycznym dniem zakończenia robót, z tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 5% należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1.;
  - 2) za zwłokę Wykonawcy w usunięciu Wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości - w wysokości 0,03 % należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1, za wykonany przedmiot odbioru, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki liczony od dnia upływu terminu na usunięcie Wad, z tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 5% należnego wynagrodzenia;
  - 3) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10% należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1. Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji do prac dotychczas wykonanych;
  - 4) za brak zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - 10.000,00 zł za każde dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców;
  - 5) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom 100,00 zł za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty;
  - 6) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 2.000,00 zł za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt Umowy lub jej zmiany;
  - 7) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 1.000,00 zł za każdą nieprzedłożoną kopię Umowy lub jej zmiany;
  - 8) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany Umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie, w wysokości 500,00 zł;

- 9) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi Umową - w wysokości 10% należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1;
  - 10) za przystąpienie do robót budowlanych przed uzyskaniem zatwierdzenia projektu tymczasowej organizacji ruchu lub wykonywanie prac niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu w wysokości 500,00 zł za każdy dzień ich wykonywania, jednak nie więcej niż 5.000,00 zł
  - 11) za niezgodne z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu oznakowanie na czas prowadzenia robót, braki w oznakowaniu lub wykonanie oznakowania z nienależytą starannością w wysokości: 500,00 zł za każdy dzień nieprawidłowości, jednak nie więcej niż 5.000,00 zł
  - 12) za zawinione przerwanie realizacji robót przez Wykonawcę trwające powyżej 30 dni w wysokości 0,01% należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót, z tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 10.500,00 zł
  - 13) w przypadku, gdy czynności zastrzeżone dla Kierownika budowy, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego - w wysokości 0,01% należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót, z tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 10.500,00 zł
  - 14) za niewykonanie obowiązku o którym mowa w § 9 ust. 1 umowy - w wysokości 500,00 zł za każdego pracownika objętego przedmiotowym obowiązkiem wskazanego na schemacie organizacyjnym budowy, który nie będzie zatrudniony (przez Wykonawcę lub Podwykonawcę) na podstawie umowy o pracę - każdy stwierdzony przypadek;
  - 15) za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w § 9 ust. 2 i 3 umowy - w wysokości 500,00 zł za każdy przypadek niewykonania obowiązku.
2. Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w ust. 1 nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego.
  3. Kara umowna z tytułu zwłoki przysługuje za każdy rozpoczęty dzień zwłoki i jest wymagalna od dnia następnego po upływie terminu jej zapłaty.
  4. Termin zapłaty kary umownej wynosi 14 dni od dnia skutecznego doręczenia Stronie wezwania do zapłaty. W razie opóźnienia z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do otrzymania kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia.
  5. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.
  6. W razie odstąpienia od niniejszej umowy, Zamawiający zachowuje roszczenia z tytułu zastrzeżonych kar umownych.

§ 27

Procedury rozstrzygania sporów

Wszelkie spory wynikające z niniejszej Umowy lub powstające w związku z Umową będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.

Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym egzemplarzu dla Wykonawcy i Zamawiającego.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA